

શ્રીસોમનાથસંસ્કૃતયુનિવર્સિટી, વેરાવલમ્

સત્રાન્તપરીક્ષા એપ્રિલ - ૨૦૧૬

કક્ષા - શાસ્ત્રી-૧ (SEM-2)

પ્રશ્નપત્રમ્ - ૩

ગુણા: - ૭૦

વિષય: - અર્થશાસ્ત્ર

GE-1.2.2

સમય: - ૧૧ ત: ૨

દિનાંક: - ૧૮/૦૪/૨૦૧૬

સન્દર્ભગ્રન્થ:-અર્થશાસ્ત્રના મૂળતત્ત્વો

વિભાગ-૧

- પ્રશ્ન-૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ એક) ૧૫
(૧) નાણું એટલે શું ? નાણાના મુખ્ય કાર્યો અને ગૌણ કાર્યોની ચર્ચા કરો.
(૨) બેંક નો અર્થ આપી. વેપારી બેંકના કાર્યો જણાવો
(૩) રાષ્ટ્રિય આવક એટલે શું ? આવકની અસમાનતાના કારણો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર) ૨૦
(૧) બજાર કિંમત એટલે શું ? તે કઈ રીતે નક્કી થાય છે ?
(૨) બજારનો અર્થ આપી. બજારનાં લક્ષણો જણાવો.
(૩) ઈજારાયુક્ત હરિકાઈના લક્ષણો વર્ણવો.
(૪) વસ્તુ વિનિમય પ્રથા એટલે શું ? વસ્તુ વિનિમય પ્રથાની ખામીઓ વર્ણવો.
(૫) મધ્યસ્થ બેંકના કાર્યો જણાવો
(૬) રાષ્ટ્રિય આવકને લગતા વિવિધ ખ્યાલોની સમજૂતી આપો.
- પ્રશ્ન-૩ ટૂંકનોંધ લખો (ચાર માંથી બે) ૧૦
(૧) પુરવઠો સ્થિર અને માંગમાં વધારો - ઘટાડો
(૨) આંતરરાષ્ટ્રિય બજાર
(૩) નાણાં નું મહત્ત્વ
(૪) માથાદીઠ આવક
- પ્રશ્ન-૪ નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ આઠ) ૧૬
(૧) બજારકિંમત એટલે શું ?
(૨) માંગ અને પુરવઠાનો નિયમ જણાવો
(૩) સંપૂર્ણ હરિકાઈ નો અર્થ
(૪) પૂર્ણ-હરિકાઈ ના લક્ષણો જણાવો
(૫) વસ્તુ વિનિમય પ્રથાની ખામીઓ જણાવો
(૬) પ્રો. માર્શલના મતે નાણાંની વ્યાખ્યા આપો.
(૭) ગ્રાહકોના પ્રતિનિધિ તરીકેના કાર્યો જણાવો
(૮) શાખા નિયંત્રણના મુખ્યત્ત્વે કેટલા ઉદ્દેશો છે ? કયા કયા ?
(૯) પ્રો. પિગુની રાષ્ટ્રિય આવકની ગણતરીની મર્યાદાઓ જણાવો.
(૧૦) રાષ્ટ્રિય આવકને અસર કરતા પરિબળોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.

વિભાગ-૨

- પ્રશ્ન-૫ વ્યાખ્યા આપો. (કોઈ પણ બે) ૪
(૧) સમતુલાની કિંમતમા ફેરફાર
(૨) સ્થાનિક બજાર
(૩) સાટા પધ્ધતિ
(૪) શાખ નિયમન
- પ્રશ્ન-૬ નીચેના વિકલ્પોના જવાબ આપો ૫
૧. જો માંગ ઘટે અને પુરવઠો વધે તો સમતુલા કિંમત _____ થાય છે

- (અ) સરખી જ રહે છે (બ) વધે છે
(ક) ઘટે છે (ડ) બમણી થાય છે
૨. વસ્તુનું મોટા પ્રમાણમાં વેચાણ થતુ હોય તો તેને કયું બજાર કહે છે ?
(અ) સ્થાનિક (બ) જથ્થાબંધ
(ક) છુટક (ડ) રાષ્ટ્રીય
૩. સાટા પધ્ધતિની મુશ્કેલીઓ દૂર કરવા માનવીએ _____ ની શોધ કરી
(અ) નાણાં (બ) સાધનો
(ક) ટેકનોલોજી (ડ) માનવસમાજ
૪. વ્યાપારી બેંક દ્વારા થતા નવા નાણાંનું સર્જન એટલે _____
(અ) શાખસર્જન (બ) શાખનિયમન
(ક) બેંકદર (ડ) કોલ લોન
૫. રાષ્ટ્રીય આવકને લગતા વિવિધ ખ્યાલો માં કયું ના આવે ?
(અ) ચોખ્ખું આંતરિક ઉત્પાદન (બ) માથાદીઠ આવક
(ક) કુલ આંતરિક ઉત્પાદન (ડ) કુલ રાષ્ટ્રીય ઉત્પાદન
